

KAHLIL
GIBRAN

LA
DEMENTULO

LA
DEMENTULO

Lua paraboli e poemi

LA
DEMENTULO

Lua paraboli e poemi
[1918]

Kahlil Gibran

Tradukita da Brian E. Drake

THE OXFORD RATIONALIST
NEW YORK MMXV

Tradukuro Creative Commons 2015
by Brian E. Drake
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported
International

Brian E. Drake 1957–
La dementulo: Lua paraboli e poemi

ISBN 978-1-312-66260-5

Publikigita en Usa.

THE OXFORD RATIONALIST
56 Albany Street
Oxford, NY 13830 USA
(607) 843-2636

KONTENAJO

quale me divenis dementulo.....	9
la deo.....	10
mea amiko.....	12
la palio-terorigilo.....	14
la sonambuli.....	15
la saja hundo.....	16
la du ermiti.....	17
pri donar e prenar.....	19
la sep ipsi.....	20
milito.....	22
la foxo.....	24
la saja rejulo.....	25
ambicio.....	27
la nova plezuro.....	29
la altra linguo.....	30
la grenado.....	32
la du kaji.....	34
la tri formiki.....	35
la tombisto.....	36
sur la gradi dil templo.....	37
la beata urbo.....	38
la bona deo e la mala deo.....	40
'faliao'.....	41
nokto e la dementulo.....	43
vizaji.....	46
la plu granda maro.....	47
krucagito.....	50
la astronomo.....	52

la granda dezirego.....	53
dicis herbo-stipeto.....	55
la okulo.....	56
la du erudituli.....	57
kande naskis mea chagreno.....	58
e kande naskis mea joyo.....	60
'la perfekta mondo'.....	61

LA
DEMENTULO

quale me divenis dementulo

Tu demandas, quale me divenis dementulo. Lo eventis tale: Uldie, longe ante ke naskis multa dei, me vekis ek profunda dormado e trovis, ke mea omna maskili esis furtita, — la sep maskili quin me facis e portis dum sep vivi, — me desmaskita kuris tra la turboza stradi e kriegis, ‘Furtisti, furtisti, la damnita furtisti.’

Viri e mulieri ridis kontre me ed uli kuris aden lia domi pro timo.

E kande me atingis la bazaro, yuno stacanta sur domsuprajo kriis, ‘Lu esas dementulo.’ Me regardis adsupere por vidar lu; la suno unesmafoye kisis mea propra nuda vizajo. Unesmafoye la suno kisis mea propra nuda vizajo e mea anmo inflamesis da amo por la suno, e me ne plus deziris mea maskili. Quaze trancante me kriis, ‘Benedikata, benedikata esez la furtisti qui furtis mea maskili.’

Tale me divenis dementulo.

E me trovis e libereso di soleso e la sekureso kontre esar komprenata, nam li qui komprenas ni sklavigas ulo en ni.

Ma me ne esez tro fiero pro mea sekureso. Mem furtisto en karcero esas sekura de altra furtisto.

la deo

Dum anciena dii, kande l'unesma tremi di parolado movis mea labii, me acensis la santa monto e parolis a la Deo e dicis, 'Mastro, me esas vua sklavo. Vua volo celata es por me la lego e me sempre obedios vu.'

Ma la Deo ne respondis, e forpasis quale forta tempesto.

E pos mil yari me acensis la santa monto ed itere parolis a la Deo e dicis, 'Kreero, me esas vua kreuro. Ek argilo vu men facis ed a vu me debas omno.'

E la Deo ne respondis, ma forpasis quale mil rapida ali.

E pos mil yari me acensis la santa monto ed itere parolis a la Deo e dicis, 'Patro, me esas vua filio. Pro kompato ed amo vu donis a me la nasko, e per amo ed adoro me heredos vua imperio.'

E la Deo ne respondis, e lu forpasis quale la nebuleto velizanta la fora kolini.

E pos mil yari me acensis la sakra monto ed itere parolis a la Deo e dicis, 'Mea Deo, mea skopo e mea realigo; me esas vua hiero e vu esas mea morgo. Me esas vua radiko

en la tero e vu esas mea floro en la cielo, e kune ni kreskas avan la vizajo dil suno.'

Lore la Deo inklinis su super me, ed aden mea oreli lu susuris dolca vorti, e mem quale la maro envolvas rivereto fluanta aden elu, lu envolvis me.

E kande me decensis a la vali e la prati, la Deo anke esis ibe.

mea amiko

Mea amiko, me ne esas to quon me semblas. Semblar esas nur vesto olquan me portas — vesto paruzita da sorgo, vesto olqua shirmas me de tua demandi, e tu de le mea.

La ‘me’ en me, mea amiko, lojas en la domo di silenco, ed ibe ol restos por sempre, neperceptata, ne-acesebla.

Me ne volas ke tu kredez to quon me dicas nek fidez to quon me facas — nam mea vorti esas nulo ma tua propra pensadi sonanta, e mea agadi tua propra esperi aganta.

Kande tu dicas, ‘La vento suflas adeste,’ me dicas, ‘Yes ol suflas adeste’; nam me ne volas ke tu saveskez ke mea mento ne traktas la vento ma la maro.

Tu ne povas komprenar mea pensadi marista, e me ne volas ke tu komprenoz. Me esez sola an maro.

Kande jorno esas a tu, mea amiko, nokto esas a me; ma mem lore me parolas pri la dimezo dansanta an la kolini e pri la purpura ombro reptanta trans la valo; nam tu nek povas audar la kansoni di mea obskureso nek vidar mea ali batanta an la

steli — e me ne volas ke tu od audez od videz. Me esez sola kun nokto.

Kande tu acensas a tua Cielo me decensas a mea Inferno — mem lore tu advokas me trans la nepontizebla abiso, ‘Mea kompanulo, mea kamarado,’ e me anke respondas advokante, ‘Mea kompanulo, mea kamarado,’ — nam me ne volas ke tu videz mea Inferno. La flamo brulus tua okuli e la fumi plenigus tua naztrui. E me troe amas mea Inferno por dezirar ke tu vizitez olu. Me esez sola en Inferno.

Tu amas lo vera e lo bela e lo justa; e por tu me dicas ke amar olti esas bona e justa. Ma en mea kordio me ridas pro tua amo. Ma me ne volas ke tu videz mea ridado. Me sole ridez.

Mea amiko, tu es bona e cirkonspekta e saja; no, tu es perfekta — e me anke parolas a tu saje e cirkonspekte. Ma me esas dementa. Ma me maskas mea dementeso. Me esez sole dementa.

Mea amiko, tu ne es mea amiko, ma quale me tun komprenigez? Mea voyo ne esas tua voyo, ma ni marchas kune, manuo en manuo.

la palio-terorigilo

Ulfoye me dicis a palio-terorigilo, 'Tu devas esar tedita pro stacar en ica sol agro.'

E lu dicis, 'La joyo terorigar es profunda e duranta, e me nultempe tedeskas.'

Me dicis, pos minuto pensinte, 'Lo es vera; nam me anke konocis ta joyo.'

Lu dicis, 'Nur ti qui burizesas per palii povas ton konocar.'

Lore me livis lu, e ne savis ka lu men komplimentis o ka lu men minvalorigis.

Yaro pasis, dum ke la palio-terorigilo divenis filozofa.

E me lun itere pasante, me vidis ke du korvi nestifis sub lua chapelo.

la sonambuli

En la urbo ube me naskis habitis homino e lua filiino qui sonambulis.

Ulnokte, silenco envolvante la mondo, la homino e lua filiino marchanta dormante renkontris l'una l'altra en lia nebuloza gardeno.

E la matro parolis e dicis: 'Fine, fine, mea enemiko! Tu per qua mea yuneso destruktosis — qua konstruktis tua vivo sur la ruini di mea! Utinam me povas mortigar tu!'

E la filiino parolis e dicis: 'Ho odiinda homino, egoista ed olda! Tu stacante inter mea libera ipso e me! Tu qua deziras ke mea vivo esez eko di tua propra pala vivo! Utinam tu mortas!'

Tainstante hanulo kriis, e la amba homini vekis. La matro tenere dicis, 'Ka tu es hike, karino?' E la filiino tenere respondis, 'Yes, karino.'

la saja hundo

Uldie saja hundo pasis bando de kati. E proximeskante lu vidis ke li es tre okupata e ne atencis lu, e lu haltis.

Stacis ek la bando kato granda e solena qua regardis li e dicis, 'Fрати, pregez; e kande vi pregabos ed itere pregabos, sen dubito, advere lore pluvos musi.'

E la hundo audinte lo ridis en sua kordio e de li turnis dicante, 'Ho blinda e fola kati, ka ne esas skribita e ka me ne savas e mea pre-avi ante me, ke pro pregi e fido e suplikado pluvos ne musi ma osti?'

la du ermiti

Sur sola monto habitis du ermiti qui adoris la Deo ed amis l'una l'altra.

Ta du ermiti havis un argila bolo, ed olu esis lia nura posedajo.

Uldie mala spirito eniris la kordio dil seniora ermito e lu venis a la juniora e dicis, 'Longe ni habitis kune. Nun es la tempo ke ni separez ni. Ni partigez nia posedaji.'

Lore la juniora ermito esis trista e lu dicis, 'Me chagrenas, Frato, ke tu livez me. Ma se tu devas irar, me konkordas,' e lu adportis l'argila bolo e donis olu a lu dicante, 'Ni ne povas partigar olu, Frato, ol esez la tua.'

Lore la seniora ermito dicis, 'Karitaton me ne acceptas. Me prenos nulo ma la meajo. Partigez olu.'

E la juniora dicis, 'Se la bolo esus ruptita, ol utilesus nek a me nek a tu. Se tu komplezesos, vice ni lotriez.'

Ma la seniora ermito itere dicis, 'Me havez nur yusteso e la meajo, e me ne konfidos yusteso e la meajo a vana hazardo. Partigez la bolo.'

Lore la juniora ermito ne plus povis rezonar e lu dicis, 'Se lo esas ya tua volo, e

se mem tale tu havos lo, ni nun ruptez la bolo.'

Ma la vizajo dil seniora ermito nigreskis, e lu kriis, 'Ho tu damnita poltrono, tu ne kombatos!'

pri donar e prenar

Olim esis homulo qua havis valedo de sutaguli. Ed uldie venis a lu la matro di Iesu qua dicis, ‘Amiko, la vesto di mea filiulo esas lacerita e me mustas rapecar olu ante ke lu iros al templo. Ka tu ne donos a me sutagulo?’

E vice sutagulo lu donis ad elu erudita diskurso pri donar e pri prenar por portar ad elua filiulo ante ke il iros al templo.

la sep ipsi

Dum la maxim silencoza horo dil nokto, me mi-dormante, mea sep ipsi kune sidis e tale konversis susurante:

Unesma Ipso : Hike, en ica dementulo, me habitis dum multa yari, e nulo por agar ma rinovigar lua peno omnadie e rikrear lua chagreno omnanokte. Me ne plus povas tolerar mea fato, e nun me rebeleskas.

Duesma Ipso : Tua fato es plu bona kam la mea, frato, por mea esas, ke me esez la joyoza ipso di ca dementulo. Me ridas lua ridado e kantas lua felica hori, e per triople alizita pedi me dansas lua plu brila pensadi. Esas me qua rebeleskez kontre mea fatiganta existo.

Triesma Ipso : E ka por me, la amoroza ipso, la brulanta torcho di sovaja pasiono e fantastika deziri? Esas me, la amor-malada ipso, qua rebeleskez kontre ca dementulo.

Quaresma Ipso : Me de vi omna esas la maxim miferoza, pro ke me havas nulo ecepte terorinda odio e destruktiva abominado. Esas me, la tempestoza ipso, naskinta en la nigra kaverni dil Inferno, qua protestez kontre servado a ca dementulo.

Kinesma Ipsa : No, esas me, la pensanta ipso, la imaginema ipso, la ipso di hungro e dursto, la ipso kondamnita a vagar senrepoze por serchar nekonocata kozi e ne ja kreita kozi; esas me, ne vi, qua rebeleskez.

Sisesma Ipsa : E me, la laboranta ipso, la kompatinda laboranto, qua, per pacienta manui, e dezireganta okuli, fasonas imaji ek ica dii e donas al senforma elementi nova ed eterna formi — esas me, la solulo, qua rebeleskez kontre ca netranquilla dementulo.

Sepesma Ipsa : Lo esas stranja ke vi omna deziras rebelar kontre ca homo, pro ke vi singla ed omna havas destinata fato por parfinar. Ha! utinam me esas quale un de vi, ipso kun destinata fato! Ma me havas nulo, me esas la nulfacanta ipso, la ipso qua sidas en la muta e vakua nuleso e nultempo, dum ke vi okupas vi per rikrear vivo. Kad esas vi o me, vicini, qua darfis rebeleskar?

Pos ke la sepesma ipso tale parolis, l'altra sis ipsi regardis kompatoze lu ma dicis nulo plusa; e la nokto kreskante plu profunda, li unope dormeskis envolvita per nova e felica submiso.

Ma la sepesma ipso restis spektante e regardis la nuleso, to quo es dop omna kozi.

milito

Ulnokte festino esis en la palaco, e venis homulo qua prosternis su avan la princo, e la omna festanti regardis lu; e li vidis, ke lu mankis un de lua okuli e ke la vakua orbito sangifis. E la princo demandis de lu, ‘Quo eventis?’ E la homulo respondis, ‘Ho princo, me esas per mestiero furtisto, e canokte, pro ke esas nula luno, me iris por furto de la butiko dil monetkambiisto, e klimante aden tra la fenestro me eroris ed eniris la butiko dil texisto, ed en la obskureso me frapis la texilo dil texisto, e mea okulo esis arachita. E nun, ho princo, me demandas yusteso kontre la texisto.’

Do la princo advokis la texisto e lu advenis, e la princo dekretis ke un de lua okuli esez arachita.

‘Ho princo,’ dicitis la texisto, ‘la dekreto esas yusta. Esas yusta ke un de mea okuli esez arachita. Ma, ve! li amba esas necesa por ke me mustas vidar la du lateri di la stofo quan me texas. Ma me havas vicino, shu-reparisto, qua anke havas du okuli, e per lua mestiero la amba okuli ne esas necesa.’

Lore la princo advokis la shu-reparisto.
E lu advenis. E li arachis un de la du okuli
dil shu-reparisto.

E yusteso satisfacesis.

la foxo

Foxo regardis sua ombro ye sunlevo e dicis, ‘Me cadie manjos kamelo por repasteto.’ E dum la tota matino lu serchis kameli. Ma dimeze lu itere vidis sua ombro — e lu dicis, ‘Muso suficos.’

la saja rejulo

Olim regnis en la fora urbo Wirani rejulo qua esis e forta e saja. E lu timesis pro sua forteso ed amesis pro sua sajeso.

En la centro di ta urbo esis puteo, la aquo di qua esis kolda e kristalatra, de qua la omna habitanti drinkis, mem la rejulo e sua kortani; pro ke ne esis altra puteo.

Ulnokte dum ke omni dormis, sorcerino eniris la urbo ed ekvarsis aden la puteo sep guti de stranja liquido, e dicis, 'De ica horo ta qua drinkas ica aquo dementeskas.'

Sequanta matine la omna habitanti, ecepte la rejulo e sua lordo-chambelano, drinkis de la puteo e dementeskis, mem quale la sorcerino predicis.

E dum ta dio la homi en la streta stradi ed en la bazari facis nulo ma susuris l'una a l'altra, 'La rejulo esas dementa. Nia rejulo e sua lordo-chambelano perdis sua raciono. Certe ni ne povas rejesar da dementa rejulo. Ni devas destronizar lu.'

Tanokte la rejulo imperis ke ora gobleto plenigesez ek la puteo. E kande ol adportesis il drinkis grandege, e donis olu a sua lordo-chambelano por drinkar.

E nun esis multa joyo-manifesto en ta
fora urbo Wirani, pro ke olua rejulo ed olua
lordo-chambelano riganis lia raciono.

ambicio

Tri homi kunvenis an tablo en taverno. Una de li esis textisto, altra karpentisto, e la triesma plugisto.

Dicis la textisto, ‘Cadie me vendis delikata morto-vesto po du oro-moneti. Ni havez tam multa vino kam ni deziras.’

‘E me,’ dicis la karpentisto, ‘vendis mea maxim bona sarko. Ni havez grandega rosbifo kun ta vino.’

‘Me nur exkavis tombo,’ dicis la plugisto, ‘ma mea patrono duople pagis me. Anke ni havez melo-kuketi.’

E dum la tota vespero la tavernisto esis okupata, pro ke la tri homi ofte kompris vino e karno e kuketi. E li esis gaya.

E la tavernisto frotis sua manui e ridetis a sua spozino; nam la gastis libere spensis.

La luno esis alta kande li livis, e li marchis kantante e kriante kune alonge la voyo.

La tavernisto e sua spozino stacis ye la pordo dil taverno e spektis li.

‘Ha!’ dicis la spozino, ‘ta gentilhomis! Tante libera e tante gaya! Se li nur adportus omnadie a ni tala fortuna! Lore nia filiulo ne bezonus esar tavernisto ed ardue

laboregar. Ni povus edukar lu, e lu divenus
sacerdoto.'

la nova plezuro

Lasta nokte me inventis nova plezuro, e dum ke me unesme probis olu, anjelo e diablo hastis vers mea domo. Li renkontris l'una l'altra ye mea pordo e kombatis pro mea nove kreita plezuro; l'unu kriis, 'Ol esas peko!' — l'altru kriis, 'Ol esas vertuo!'

la altra linguo

Tri dii pos ke me naskis, dum ke me jadis en mea silka bersilo regardegante per astonata desespéro la nova mondo cirkum me, mea matro parolis a mea nutristino e dicis, 'Quale standas mea filio?'

E la nutristino respondis, 'Lu standas bone, siorino, me nutris lu trifoye ; e me nultempe vidis infanto tante yuna ma tante gaya.'

E me indignis ; e me kriis, 'Lo ne esas vera, matro ; nam mea lito esas harda, e la lakto quan me sugis esas bitra en mea boko, e l'odoro di la mammo esas mala en mea naztrui, e me esas tante mizeroza.'

Ma mea matro ne komprenis, nek la nutristino ; pro ke la linguo quan me parolis esis to di la mondo de qua me venis.

E ye la duadek-e-unesma dio di mea vivo, dum ke me baptesis, la sacerdote dicis a mea matro, 'Tu darfas ya esar felica, siorino, ke tua filio naskis kom Kristano.'

E me esis surprizata, — e me dicis al sacerdote, 'Pro lo tua matro en la Cielo darfas esar nefelica, pro ke tu ne naskis kom Kristano.'

Ma anke la sacerdoto ne komprenis mea linguo.

E pos sep monati, uldie auguristo regardis me, e lu dicis a mea matro, ‘Tua filio esos politikestro e granda chefo di homi.’

Ma me kriis, — ‘Lu esas falsa profeto ; nam me esos muzikisto, e nulu ecepte muzikisto me esos.’

Ma mem ye ta evo mea linguo ne esis komprenata — e me grande astonesis.

E pos triadek-e-tri yari, dum olqui mortis mea matro, e la nutristino, e la sacerdoto, (l’ombro di Deo esez an lia anni) la auguristo ankore vivas. Ed hiere me lun renkontris proxim la pordegi dil templo ; e ni kune parolante, lu dicis, ‘Me sempre savis ke tu divenos superiora muzikisto. Mem dum tua infanteso me auguris e predicis tua futuro.’

E me kredis lu — nam nun me anke obliviabis la linguo di ta altra mondo.

la grenado

Olim me lojis en la kordio di grenado, e me audis semino qua dicis, ‘Uldie me arboreskos, e la vento kantos inter mea branchi, e la suno dansos sur mea folii, e me esos forta e belega tra omna sezoni.’

Lore altra semino parolis e dicis, ‘Evinte tante yuna kam tu, me anke pensis tale ; ma nun kande me povas ponderar ed evaluar tala kozi, me komprenas, ke mea esperi esis vana.’

E triesma semino anke dicis, ‘Me vidas en ni nulo qua promisas tante granda futuro.’

E quaresma dicis, ‘Ma qua mokado esus nia vivo, sen plu importanta futuro!’

Dicis kinesma, ‘Pro quo disputar to quon ni esos, se ni ne savas mem to quon ni esas.’

Ma sisesma respondis, ‘Irga quo ni esas, to ni restos.’

E sepesma dicis, ‘Me havas klara ideo quale omno esos, ma me ne povas trovar la justa vorti.’

Pose okesma parolis — e nonesma — e dekesma — e pose multi — til ke omni parolis, e me povis distingar nulo pro la multa voci.

E do me chanjis lojeyo a la kordio di
quingo, ube la semini esas ne multa e
preske tacema.

la du kaji

En la gardeno di mea patro esas du kaji.
En l'una esas leono, quan la sklavi di mea
patro adportis de la dezerto di Nineva ; en
l'altra esas senkanta pasero.

Omnajorne la pasero krias a la leono,
'Bona matino a tu, kunfrato-karcerano.'

la tri formiki

Tri formiki kunvenis sur la nazo di homo dormanta sub la suno. E pos ke li salutis l'una l'altri, singlu segun la kustumi di lua tribuo, li ibe stacis konversante.

L'unesma formiko dicitis, 'Ca kolini e plana landi esas la maxim nefertila quin me konocas. Me serchis dum la tota dio por ula sorto de grano, e nulo esas trovebla.'

Dicitis la duesma formiko, 'Me anke trovis nulo, quankam me vizitis omna lakuno ed anguleto. Hike esas, me opinionas, to quon mea tribuo nomizas la mola e movanta lando ube nulo kreskas.'

Lore la triesma formiko levis sua kapo e dicitis, 'Mea amiki, ni nun stacas sur la nazo dil Suprega Formiko, la fortega e senlimita Formiko, la korpo di qua esas tante granda ke ni ne povas vidar olu, di qua l'ombro esas tante vasta ke ni ne povas mezurar olu, di qua la voco esas tante lauta ke ni ne povas audar olu ; e Lu esas ubiqua.'

Pos ke la triesma formiko tale parolis, l'altra formiki regardis l'una l'altra e ridis.

Tainstante la homo movis e dormante levis sua manuo e frotis lua nazo, e la tri formiki aplastesis.

la tombisto

Ulfoye, dum ke me enterigis un de mea mortinta ipsi, la tombisto venis e dicis a me, 'De omni qui venas adhike por enterigar, me prizas nur tu.'

Me dicis, 'Tu extreme komplezas me, ma pro quo tu prizas me?'

'Pro ke,' lu dicis, 'li venas plorante ed iras plorante — nur tu venas ridante ed iras ridante.'

sur la gradi dil templo

Hiere nokte, sur la marmora gradi dil templo, me vidis homino qua sidis inter du homuli. L'una flanko di elua vizajo esis pala, l'altra redeskis.

la beata urbo

Dum mea yuneso on dicis, ke en ula urbo omni vivis segun la Santa Skriburo.

E me dicis, 'Me serchos ta urbo e la beateso di olu.' Ed olu esis fora. E me facis multa provizuri por la vojajo. E pos quaradek dii me vidis la urbo e ye la quaradek-e-unesma dio me eniris olu.

E yen! la tota popolo di habitanti single havis nur un okulo e nur un manuo. E me astonesis e dicis a me, 'Ka ti de ica tante santa urbo havas nur un okulo e nur un manuo?'

Lore me vidis ke li anke astonesis, ke li multe surprizesis pro mea du manui e mea du okuli. E li parolante kune, me demandis li dicante, 'Kad ico esas ya la Beata Urbo, ube singlu vivas segun la Santa Skriburo?' E li dicis, 'Yes, ico esas ta urbo.'

'E do,' dicis me, 'quo eventis a vi, ed ube esas via dextra okuli e via dextra manui?'

E la tota popolo emoceskis. E li dicis, 'Venez e videz.'

E li duktis me a la templo en la centro dil urbo, ed en la templo me vidis amaso de manui ed okuli. Omni velkinta. Lore me

dicis, 'Ho ve! qua vinkero exekutis ta kruelajo a vi?'

E murmuro kuris inter li. Ed un de lia senioruli staceskis e dicis, 'Ica ago ni ipse facis. La Deo facis ek ni vinkeri a la malajo en ni.'

E lu duktis me a chefa altaro, e la tota popolo sequis ni. E lu montris a me enskriburo gliptita supere, e me lektis :

'Se tua dextra okulo ofensus tu, arachez olu e jetez olu de tu ; pro ke ol profitas tu ke un de tua membri perisez, e ne ke la tota korpo jetesez aden Inferno. E se tua dextra manuo ofensus tu, fortranchez olu e jetez olu de tu ; pro ke ol profitas tu ke un de tua membri perisez, e ne ke la tota korpo jetesez aden Inferno.'

Lore me komprenis. E me turnis a la tota popolo e kriis, 'Ka nula homulo o nula homino inter vi havas du okuli o du manui?'

E li respondis e dicis, 'No, nulu. Nulu es komplete ecepte ti qui esas tro yuna por lektar la Santa Skriburo e komprenar lua precepto.'

E kande ni ekiris la templo, me nemediate livis ta Beata Urbo ; nam me ne esis tro yuna, e me povis lektar la Santa Skriburo.

la bona deo e la mala deo

La Bona Deo renkontris la Mala Deo sur monto pinto.

La Bona Deo dicis, 'Bona jorno a tu, frato.'

La Mala Deo ne respondis.

E la Bona Deo dicis, 'Tu havas mala humoro hodie.'

'Yes,' dicis la Mala Deo, 'nam recente me ofte konfundesas kun tu, nomesas per tua nomo, e traktesas quaze me esas tu, e lo vexas me.'

E la Bona Deo dicis, 'Ma me anke konfundesas kun tu e nomesas per tua nomo.'

La Mala Deo formarchis maledikante la stupideso dil homaro.

'falio'

Falio, mea Falio, mea soleso e mea aparteso ;

Tu esas plu kara a me kam mil triumfi,
E plu dolca a mea kordio kam l'omna mondo-glorio.

Falio, mea Falio, mea su-savo e mea defio,

Per tu me savas ke me esas ankore yuna e ped-rapida

E ne povas kaptesar da velkinta lauri.

Ed en tu me trovas soleso

E la joyo por evitesar e desestimesar.

Falio, mea Falio, mea brilanta sabro e shildo,

En tua okuli me lektas

Ke esar entronigita esas esar sklavigita,

Ed esar komprenita esas esar abasita,

Ed esar sizita esas nur atingar pleneso

E quale matura frukto falar ed esar manjita.

Falio, mea Falio, mea audacoza kompanulo,

Tu audez mea kansoni e mea krii e mea
silenci,

E nulu ma tu parolez a me pri la batanta
ali,

E pri incitanta ondi,

E pri monti qui brulas nokte,

E nur tu klimez mea eskarpa e rokoza
anmo.

Falio, mea Falio, mea nemortiva kurajo,

Tu e me kune ridez kun la tempesto,

E kune ni exkavez tombi por omno qua
mortas en ni,

E ni stacez sub la suno per volo,

E ni esez danjeroza.

nokto e la dementulo

‘Me similesas tu, Ho Nokto, obskura e nuda ; me marchas alonge la flamifanta voyo olqua superesas mea revi, e kande mea pedo tushas la tero, giganta querko kreskeskas.’

‘No, tu ne similesas me, Ho Dementulo, nam tu ankore retro-regardas por vidar quante granda pedotraco tu facas en la sablo.’

‘Me similesas tu, Ho Nokto, tacema e profunda ; ed en la kordio di mea soleso jacas Deino parturanta ; ed en lu qua naskas, la Cielo tushas Inferno.’

‘No, tu ne similesas me, Ho Dementulo, nam tu ankore tremas koram peno, e la kansono dil abiso pavorigas tu.’

‘Me similesas tu, Ho Nokto, sovaja e terorinda ; nam mea oreli plenigesas per krii di vinkita nazioni e sospiri por landi obliviata.’

‘No, tu ne similesas me, Ho Dementulo, nam tu ankore supozas ke tua mikra ipso esas kamarado, e tu ne povas esar amiko a tua monstro-ipso.’

‘Me similesas tu, Ho Nokto, kruela e terorigiva ; nam mea sino lumizesas da brulanta navi an la maro, e mea labii esas humida per la sango di mortigita soldati.’

‘No, tu ne similesas me, Ho Dementulo ; nam la deziro por frato-spirito ankore tenas tu, e tu ne es lego a su ipsa.’

‘Me similesas tu, Ho Nokto, joyoza e gaya ; nam ilu qua habitas en mea ombro nun esas ebria per virgina vino, ed elu qua men sequas gaye pekas.’

‘No, tu ne similesas me, Ho Dementulo, nam tua anmo envolvasas da la velo kun sep faldi e tu ne prenas tua kordio en tua manuo.’

‘Me similesas tu, Ho Nokto, pacienta e pasionoza ; nam en mea sino mil mortinta amoranti enterigesas en sepulto-tuki ek velkinta kisi.’

‘Yes, Dementulo, ka tu similesas me?
Ka tu similesas me? E ka tu povas
kavalkar la tempesto kom kavalo, e
sizar la fulmino kom espada?’

‘Quale tu, Ho Nokto, quale tu, forta ed
alta, e mea trono konstruktetas sur amasi di
vinkita Dei ; ed avan me anke pasas la dii
por kisar mea vesto-bordo ma nultempe
regardar mea vizajo.’

‘Ka tu similesas me, filio di mea
maxim misterioza kordio? E ka tu
pensas mea nedomtebla pensi e parolas
mea vasta linguo?’

‘Yes, ni esas jemeli, Ho Nokto ; nam tu
revelas spaco e me revelas mea anmo.’

vizaji

Me vidis vizajo kun mil vizaji, e vizajo qua esis nur un vizajo quaze tenata en muldilo.

Me vidis una vizajo e povis travidar olua brilego a la ledeso sube, e vidis altra vizajo e mustis elevar olua brilego por vidar quale belega ol esis.

Me vidis olda vizajo multe rugizita per nulo, e glata vizajo en qua omno esis grabita.

Me konocas vizaji, pro ke me travidas la stofo quan mea propra okulo texas, e vidas la realeso sube.

la plu granda maro

Mea anno e me iris a la granda maro por natar. E veninte al rivo, ni serchis celata e sola loko.

Ma marchante, ni vidis homo sidanta sur griza roko, e lu prenis pincedi de salo ek sako e jetis oli aden la maro.

‘Lu es pesimisto,’ dicis mea anno. ‘Ni livez ica loko. Hike ni ne povas natar.’

Ni marchis til ke ni venis a bayeto. Ibe ni vidis homo stacanta sur blanka roko, e lu tenis juvelizita buxo, de qua lu prenis sukro e jetis olu aden la maro.

‘E lu esas optimisto,’ dicis mea anno. ‘E lu anke ne darfez vidar nia nuda korpi.’

Plu fore ni marchis. E ni vidis sur plajo homo qua kolektis mortinta fishi e tenere pozis li aden la aquo.

‘E ni ne povas natar avan lu,’ dicis mea anno. ‘Lu esas la benigna filozof.’

E ni iradis.

Pose ni venis adube ni vidis homo qua trasis sua ombro en la sablo. Granda ondi venis ed efacis olu. Ma lu trasadis olu itere e multfoye.

‘Lu esas la mistiko,’ dicis mea anmo. ‘Ni livez lu.’

E ni marchis plu fore, til ke en tranquila kopso ni vidis homo qua eskupis la spumo ed ekvarsis olu aden alabastra bolo.

‘Lu esas la idealisto,’ dicis mea anmo. ‘Lu certe ne darfez vidar nia nudeso.’

E ni plu fore marchis. Subite ni audis voco krianta, ‘Ico esas la maro. Ico esas la profunda maro. Ico esas la vasta e forta maro.’ E veninte a la voco ni trovis stacanta homo, la dorso a la maro, ed a lua orelo lu presis skalio, ed askoltis olua murmurado.

E mea anmo dicis, ‘Ni plu fore pasez. Lu esas la realisto, qua turnas sua dorso a la toto quan lu ne povas komprenar, ed okupas su per fragmento.’

Do ni plu fore marchis. Ed en herbachoza loko inter la roki esis homo qua enterigis sua kapo en la sablo. E me dicis a mea anmo, ‘Hike ni povas natar, pro ke lu ne povas vidar ni.’

‘No,’ dicis mea anmo, ‘nam lu es la maxim mortigiva de omni. Lu esas la puritano.’

Lore granda tristeso kovris la vizajo di mea anmo, ed eniris elua voco.

‘Ni forirez,’ el dicis. ‘Nam esas nula sola e celata loko ube ni povas natar. Me ne deziras ke ica vento elevez mea orea harari, me ne deziras deskovrar mea blanka sino ad

ica aero, o permissar ke la lumo deskovrez
mea santa nudeso.’

Do ni livis ta maro por serchar la Plu
Granda Maro.

krucagita

Me kriis a homi, 'Krucagez me!'

E li dicis, 'Pro quo tua sango esez sur nia kapi?'

E me respondis, 'Quale altre vi exaltesus ecepte per krucagar dementuli?'

E li obediis e me esis krucagita. E la krucago pacigis me.

E men pendiginte inter tero e cielo, li elevis lia kapi por regardar me. E li exaltesis, nam lia kapi nultempe antee esis elevata.

Ma regardante me, unu kriis, 'Por quo tu deziras expiacar?'

Ed altru kriis, 'Por qua kauzo tu sakrifikas tu?'

E triesma dicis, 'Ka tu opinionas ke po ica preco tu kompros mondo-glorio?'

Lore quaresma dicis, 'Yen quale lu ridetas! Ka tala peno esez pardonata?'

E me respondis ad omni, e dicis :

'Rimemorez nur ke me ridetis. Me ne expiacas — nek sakrifikas — nek deziras glorio ; e me havas nulo por pardonar. Me durstis — e me pregis ke vi donez a me sango por drinkar. Quo povas extingar dursto di dementulo ecepte lua propra

sango? Me esis muta — e me preĝis de vi vundi kom boki. Me esis enkarcerigita en via dii e nokti — e me serĉis por do aden plu granda dii e nokti.

‘E nun me iras — quale altri ja krucagita iris. E ne pensez ke ni fatigesas da krucagado. Nam ni mustas esar krucagita da plu granda e mem plu granda homi, inter plu granda teri e plu granda cieli.’

la astronomo

En l'ombro dil templo mea amiko e me vidis blindulo sole sidanta. E mea amiko dicitis, 'Yen la maxim saja homo di nia lando.'

Do me livis mea amiko ed adiris la blindulo e salutis lu. E ni konversis.

Pos kelka tempo me dicitis, 'Pardonez mea demando ; ma de kande tu blindeskis?'

'De nasko,' lu respondis.

Dicitis me, 'Per qua sajeso-voyo tu iras?'

Dicitis lu, 'Me esas astronomo.'

Lore lu pozis manuo sur sua sino e dicitis, 'Me regardas ita omna suni e luni e steli.'

la granda dezirego

Me sidas hike inter mea fratulo la monto e mea fratino la maro.

Ni tri esas uno en soleso, e la amo qua ligas ni kune esas profunda e forta e stranja. No, ol esas plu profunda kam la profundeso di mea fratino e plu forta kam la forteso di mea fratulo, e plu stranja kam the stranjeso di mea dementeso.

Epoki pos epoki pasis depos l'unesma griza jorno videbligis ni l'una a l'altra ; e quankam ni vidis la nasko e matureso e morto di multa mondi, ni ankore esas avida e yuna.

Ni esas yuna ed avida ma ni esas senspoza e nevizitata, e quankam ni jacas en neruptita mi-embraco, ni esas nekonsolacata. E qua konsolaco esas por dezireo kontrolata e pasiono nespensata? De ube venos la flamifanta deo por varmigiar la lito di mea fratino? E qua torentino extingos la fairo di mea fratulo? E qua esas la muliero por rejar mea kordio?

En la tranquilesa dil nokto mea fratino dormanta murmuris la nekonocata nomo dil fairo-deo, e mea fratulo larje advokas la

kolda e fora deino. Ma quan me advokas
dormante me ne savas.

.....

Hike me sidas inter mea fratulo la
monto e mea fratino la maro. Ni tri esas
uno en soleso, e la amo qua ligas ni kune
esas profunda e forta e stranja.

dicis herbo-stipeto

Dicis herbo-stipeto a folio autunal, ‘Tu falante facas tala bruiso! Tu dispersas mea revi vintral.’

Dicis indignoze la folio, ‘Base naskinta e base habitanta! Senkanta e plendema kozo! Tu ne habitas en l’alta aero e tu ne povas komprenar la sono di kantado.’

Lore la folio autunal kushis su an la tero e dormeskis. E kande la printempo venis el itere vekis — ed el esis herbo-stipeto.

E kande autuno venis e la dormado di vintro tushis elu, e super elu tra la aero la folii falis, el murmuris a su, ‘Ho ta folii autunal! Li facas tala bruiso! Li dispersas mea omna revi vintral.’

la okulo

Uldie dicis la Okulo, 'Ultre ta vali me vidas monto velizita per blua nebuleto. Ol esas belega, ka ne?'

La Orelo askoltis, e kelkatempe askoltinte absorbite, dicis, 'Ma ube esas irga monto? Me ne audas olu.'

Pose la Manuo parolis e dicis, 'Me tastas vane por sentar olu o tushar olu, e me trovas nula monto.'

E la Nazo dicis, 'Esas nula monto, me ne povas flarar olu.'

Lore la Okulo fortunis, e li omna paroleskis a su pri la stranja iluziono dil Okulo. E li dicis, 'Ulo eventas a l'Okulo.'

la du erudituli

Olim habitis en l'anciena urbo Afkar du erudituli qui single odiis e desestimis la savo di l'altra. Nam unu de li negis la existo dil dei e l'altru esis kredanto.

Uldie l'una renkontris l'altra en la bazaro, ed inter lia adheranti li disputeskis ed argumentis pri la existo o la ne-existo dil dei. E luktinte, pos hori li separis.

Tanokte la nekredanto iris al templo e prosternis su avan l'altaro e pregis, ke la dei pardonez lua obstinanta pasinto.

E samtempe l'altra eruditulo, lu qua defensis la dei, brulis sua santa libri. Nam lu divenabis nekredanto.

kande naskis mea chagreno

Kande naskis mea chagreno me sorgeme flegis olu, e suciis olu per amanta tenereso.

E mea Chagreno kreskis quale omna vivanti, forte e bele e plena de marveloza joyi.

E ni amis l'una l'altra, mea Chagreno e me, e ni amis la mondo cirkum ni ; nam Chagreno havis afabla kordio e me esis afabla pro Chagreno.

E konversante, mea Chagreno e me, nia dii esis alizita e nia nokti cirkondata da sonji ; nam Chagreno havis eloquenta lango, e mea lango esis eloquenta pro Chagreno.

E ni kune kantante, mea Chagreno e me, nia vicini sidis ye lia fenestri ed askoltis ; nam nia kansoni esis tam profunda kam la maro e nia melodii esis plena de stranja memoraji.

E ni kune marchante, mea Chagreno e me, homi regardegis ni per tenera okuli e susuris vorti extreme dolca. Ed uli regardis ni enviadieme, pro ke Chagreno esis nobla ento e me esis fiero pro Chagreno.

Ma mea Chagreno mortis, quale omna vivanti, e sole me restas por meditar e ponderar.

E nun me parolante, mea vorti frapas pezoze mea oreli.

E me kantante, mea kansonin la vicini ne venas por askoltar.

E me marchante en la stradi, nulu regardas me.

Nur dormante me audas voci qui dicas kompateme, 'Videz, ibe jacas la homo di qua la Chagreno esas mortinta.'

e kande naskis mea joyo

E kande naskis mea joyo, me tenis olu en mea brakii e stacis sur la dom-suprajo e kriis, 'Venez, mea vicini, venez e videz, nam Joyo hodie naskis a me. Venez e videz ica felica ento qua ridas en la suno.'

Ma nulu de mea vicini venis por regardar mea Joyo, e me multe astonesis.

Ed omnadie dum sep monati me deklaris mea Joyo del dom-suprajo — ma nulu askoltis me. E mea Joyo e me esis sola, neserchata e nevizitata.

Lore mea Joyo paleskis e tedeskis pro ke nul altra kordio ecepte mea vidis lua beleso e nul altra labii kisis lua labii.

Lore mortis mea Joyo pro izoleso.

E nun me nur rimemoras mea mortinta Joyo per rimemorar mea mortinta Chagreno. Ma memoro esas folio autunal qua murmuras en la vento e pose ne plus audesas.

‘la perfekta mondo’

Deo di perdita anni, vu qua perdesas inter la dei, audez me :

Dolca Destino qua sucias ni dementa e vaganta spiriti, audez me :

Me habitas meze del perfekta raso, me la maxim neperfekta.

Me, homala kaoso, nebulo de konfuzita elementi, me movas inter kompleta mondi — populi kun kompleta legi e pura stando, di qui la pensadi esas asortita, di qui la sonji esas aranĝita, e di qui la vizioni esas enregistrita.

Lia vertui, Ho Deo, esas mezurita, lia peki ponderita, e mem la sen-nombra kozi pasanta en la krepuskulo di nek peko nek vertuo esas enskribita e katalogizita.

Hike dii e nokti separesas aden sezoni di administrado e guvernata da neblameble preciza reguli.

Manjar, drinkar, dormar, kovrar la nudeso, e pose fatigesar segun la tempo.

Laborar, ludar, kantar, dansar, e pose jacar senmove kande la horlojo sonas la horo.

Pensar tale, sentar tante multe, e pose cesar pensado e sentado kande ula stelo levas su super la fora horizonto.

Furtar ridante de vicino, donar donaji per afabla manuo-movo, laudar prudente, blamar sorgeme, destruktar sono per vorto, brular korpo per respiro, e pose lavar la manui kande la laboro dil dio finigesas.

Amar segun fondita ordino, regardar la maxim bona ipso di onu segun prejudikala maniero, adorar konvenante la dei, ruzeme intrigar la demoni — e pose obliviar omno quaze la memoro esas mortinta.

Imaginar per motivo, meditar per konsidero, esar dolce felica, sufrar noble — e pose vakuar la taso por ke morge ol itere plenigesos.

Ti omna, Ho Deo, esas konceptata per prepenso, naskas per rezolvo, esas flegita exakte, esas guvernata da reguli, esas direktata da raciono, e pose mortigesas ed enterigesas per preskriptata metodo. E mem lia silencema tombi jacanta en la anno homal esas markizita e numerizita.

Ol esas perfekta mondo, mondo de parfinita ecelo, mondo de suprema marveli, la maxim matura frukto en la gardeno dil Deo, la maestro-penso dil universo.

Ma pro quo me esez hike, Ho Deo, me, verda semino di nerealigita pasiono, dementa tempesto serchanta nek esto nek

westo, konfuzita fragmento de brulita
planeto?

Pro quo me esas hike, Ho Deo di perdita
anmi, vu qua perdesas inter la dei?

FINO

Kahlil Gibran, 1883 - 1931, poeto, filozofa, ed artista, naskis en Libano. La Arabi nomizas lu la genio di sua epoko. Lua verki tradukesas a plu kam duadek lingui. Lua skisuri e pikturi expozezis en la chefa urbi dil mondo. En lua verki literatural ni trovas expresuri di la maxim profunda impulsi dil kordio ed anno homala.